

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ กำหนดขึ้นเพื่อรักษาชื่อเสียง เกียรติคุณของวิชาชีพนั้น ๆ โดยบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนสำหรับเป็นกติกาของหมู่คณะในอาชีพเดียวกัน เป็นกฎที่ทุกคนควรปฏิบัติหากผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ก็จะถูกตั้งข้อหาหรือต่อต้านอันเป็นการลงโทษทางสังคม (ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2542 : 112)

จรรยาบรรณวิชาชีพมีความสำคัญต่อวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งทุกอาชีพต้องประพฤติปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ตนเอง แล้วยังช่วยส่งเสริมเกียรติ ศักดิ์ศรีของสถาบันวิชาชีพ สร้างความศรัทธาให้เกิดกับบุคคลในองค์กร และสังคมทั่วไปโดยมีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบวินัย มีน้ำใจเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน โดยมีจุดประสงค์สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ 1) เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพยึดถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง 2) เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพคงฐานะ ได้รับความยอมรับและยกย่องจากสังคม 3) เพื่อผลคุณเกียรติยศ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ (วริยา ชินวรรณโณ. 2541 : 11)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีความสำคัญต่อวิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพของตนเอง ขออัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้เน้นความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ ความว่า การงานทุกอย่างทุกอาชีพย่อมจะมีจรรยาบรรณของตนเอง จรรยาบรรณนั้นจะมีบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ตามแต่ ก็เป็นสิ่งที่ยึดถือกันว่าเป็นความดีงามที่คนในอาชีพนั้นควรประพฤติปฏิบัติ หากผู้ใดล่วงละเมิดก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งแก่บุคคล หมู่คณะ และส่วนรวมได้ เหตุนี้ผู้ปฏิบัติงานในทุกสาขาอาชีพ นอกจากจะมีความรู้ในสาขางานของตน ทั้งข้อที่ควรปฏิบัติและไม่พึงปฏิบัติอย่างเคร่งครัดด้วย จึงจะสามารถประพฤติตน ปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ได้รับความเชื่อถือยกย่องในเกียรติในศักดิ์ศรี และในความสามารถด้วยประการทั้งปวง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2547 : 11)

การประกอบอาชีพแต่ละอาชีพต้องมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ จากการศึกษาเปรียบเทียบจรรยาบรรณวิชาชีพ กับวิชาชีพอื่น ๆ มีดังนี้ วิชาชีพแพทย์พยาบาล หนายความ ตุลาการ สถาปัตยกรรม วิศวกรรม และผู้ตรวจสอบบัญชี ต่างมีจรรยาบรรณวิชาชีพเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ตามเอกลักษณ์ของวิชาชีพ โดยมีข้อปฏิบัติ และข้อควรละเว้นในทางวิชาชีพตามลักษณะที่ตรงกันหรือร่วมกันแต่ละวิชาชีพที่มีลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพเหมือนกันอยู่ 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์

ต่อการประกอบอาชีพเป็นการสร้างไว้ซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ถูกทำนองครองธรรมในการปฏิบัติตน และถูกต้องด้วยกฎหมาย ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพในแง่การปฏิบัติส่วนตัว และสังคม เป็นที่เชื่อถือทางวิชาชีพในการพัฒนาตนเอง ด้านครอบครัว และความก้าวหน้าทางวิชาการ รักษาความลับของผู้ร่วมงานทางวิชาชีพและไม่อวดอ้าง ไม่โฆษณาชวนเชื่อเกินความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนเอง (อรรถณพ พัฒนผลสุขุม. 2545 : 25)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 1 บททั่วไป มาตรา 6 บัญญัติว่าการปฏิบัติตน สำหรับผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาคือคนสำคัญ เพราะถือว่าเป็นผู้นำความสำเร็จมาสู่สถานศึกษา เป็นผู้มีส่วนอำนาจหน้าที่รับผิดชอบสูงสุดในโรงเรียน เป็นผู้ตัดสินใจสั่งการกิจต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นผู้กำกับในการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป็นผู้พัฒนาเป็นผู้สร้างสภาพ และบรรยากาศให้ครู นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 69)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม (ยนต์ ชุ่มจิต. 2550 : 208)

ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีจรรยาบรรณวิชาชีพ ย่อมส่งผลให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู อันจะนำไปสู่การทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพขององค์กรหรือสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 5) ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู จากการทำงานที่มีความสุข ต่อหน้าที่ในสถานศึกษานั้นต้องเกิดจากความศรัทธา ความเชื่อถือตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานโดยอาศัยประสบการณ์เดิมผสมผสานกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องจนเกิดเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านความก้าวหน้าหรือความมั่นคงในการทำงาน ด้านนโยบายในการบริหารงาน ด้านความศรัทธาต่อผู้บริหารและผู้ร่วมงาน ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และด้านความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน (รัชวลี วรฤติ. 2548 : 19 - 21)

ปัญหาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีลักษณะของปัญหาที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ ดังนี้ 1) ปัญหาที่เกิดจากประพฤติดนเองของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น การทุจริตต่อหน้าที่ การก่อกวนการประพฤติผิดต่อระเบียบ ผิดศีลธรรมประเพณีในเรื่องทุจริตการสอบบรรจุเข้ารับราชการ เรื่องชู้สาวการประพฤติที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม ขาดการรับผิดชอบต่อการทำงานในหน้าที่อันเหมาะสมอย่างไม่มีสาเหตุอันควร ขาดความเมตตาต่อศิษย์ ไม่อุทิศตนต่องาน ขโมยผลงานของผู้อื่นไปเป็นผลงานของตนเอง ดิสสุราและของมีนเมา ดิถุการพนันอบายมุขต่าง ๆ การแต่งกายไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู 2) ปัญหาที่เกิดจากผู้บริหารสถานศึกษากับ

ศิษย์ เช่น มีความสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมกับศิษย์ การลงโทษแบบผิดคุณธรรม ให้อาพิษทางวาจา
3) ปัญหาระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับผู้ร่วมงาน เช่น ทะเลาะเบาะแว้งกันในหน่วยงานซึ่งดี
จึงเด่น แบ่งพรรคแบ่งพวก อิจฉาริษยา มีการกลั่นแกล้งกัน และมีพฤติกรรมผัดขิ้นซู้สาวต่อกัน 4)
ปัญหาระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับบุคคลทั่วไป เช่น การทะเลาะวิวาทกัน การทำร้ายร่างกาย
ผู้อื่น การมีหนี้สิน การมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสผู้อื่น เป็นต้น (โกสินทร์ รังสิยาพันธ์. 2530 : 92-93)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้มีการส่งเสริมจรรยาบรรณ
วิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยมีคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นตัวแทนของคุรุสภาประจำเขต
พื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์งานของคุรุสภา ซึ่งแจ้งให้คำแนะนำ
งานของคุรุสภาแก่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน
ของคุรุสภา รายงานข้อมูลที่เป็นประโยชน์หรือผลกระทบต่อการทำงานที่มีผลต่อจรรยาบรรณ
วิชาชีพ เมื่อมีการดำเนินการดังกล่าวแต่ยังไม่มีการรายงานผลจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร
สถานศึกษา และยังไม่ปรากฏผลในงานวิจัยใด จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้
ของครูกับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติตนของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพต่อไป เกิดความ
เจริญรุ่งเรืองทั้งทางส่วนตัว และทางสังคมสืบต่อไป ให้สมกับเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพื่อก่อให้เกิด
ความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนางานให้เกิดประสิทธิผล ช่วยให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จด้วย
ความเต็มใจของผู้ร่วมงานในสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.
2551 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการรับรู้ของครู การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา และความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เมื่อทราบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาตนเอง และพัฒนางานวิชาชีพ โดยเป็นแบบอย่างการปฏิบัติงานของครู การรู้เรื่องดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการวางแผนการฝึกอบรมสัมมนาของผู้บริหารสถานศึกษาหรือนุเคราะห์ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี มีจรรยาบรรณของวิชาชีพอย่างแท้จริง เพื่อเสริมสร้างกำลังใจ ต่อการปฏิบัติงานของครู สร้างความสามัคคีธรรมในหมู่คณะ ทำให้การควบคุมงานในสถานศึกษา จะได้ดำเนินไปด้วยความราบรื่นอยู่ในระเบียบวินัย และศีลธรรม รวมทั้งสร้างความก้าวหน้าให้กับองค์กร สร้างความศรัทธา ความเชื่อมั่นในองค์กร ที่ตนเองปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู กับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. หน่วยในการวิเคราะห์

ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 2,726 คน ปีการศึกษา 2550

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 340 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเปิดตารางของ เกรจซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1991 : 55) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัวแปร คือ

3.1 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ประกอบด้วย

3.1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

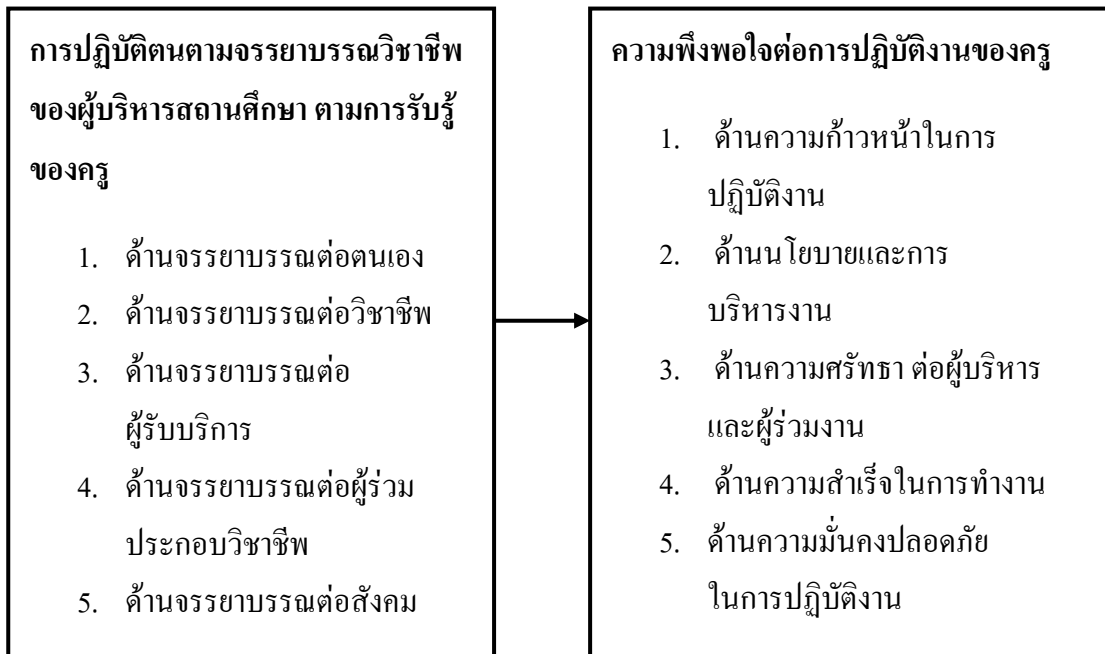
3.1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

3.1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

- 3.1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 3.1.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม
- 3.2 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย
 - 3.2.1 ด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน
 - 3.2.2 ด้านนโยบายและการบริหารงาน
 - 3.2.3 ด้านความศรัทธา ต่อผู้บริหารและผู้ร่วมงาน
 - 3.2.4 ด้านความสำเร็จในการทำงาน
 - 3.2.5 ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู กับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่มที่ 122 พ.ศ. 2548 ความเป็นครู พ.ศ. 2541 และ พ.ศ.2550 แนวทางการบริหาร และการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต1 พ.ศ. 2548 คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหาร พ.ศ. 2544 รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการกำกับ ดูแล การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ ของวิชาชีพครู พ.ศ. 2543 พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2540 วารสารข้าราชการ พลเรือนกับจรรยาบรรณ พ.ศ. 2523 ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ.2539 เฟรด เฟล์ดแมน (1999) ชีร์ศักดิ์ อัครบวร (2542) กุลยา ตันติผลาชีวะ และคณะ (2529) ไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2545) และแนวคิดทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอรัลด์เบอร์ก์ ประกอบกับผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน นำมาสังเคราะห์และสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การรับรู้ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกจากการมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส และการตีความหมายเกี่ยวกับสิ่งเร้าที่มากระตุ้นประสาทสัมผัสของบุคคล ซึ่งมีผลทำให้เกิดการตอบสนองในรูปแบบของการกระทำหรือความนึกคิด ที่ไม่เหมือนกันทั้งหมด เนื่องจากแต่ละคนมีทัศนคติ สิ่งจูงใจ ประสบการณ์ในอดีต และความคาดหวังที่แตกต่างกัน

จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหรือกริยาที่ควรประพฤติตามข้อกำหนดของคุรุสภา ได้ยึดถือปฏิบัติให้ สอดกับเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู เพื่อรักษาชื่อเสียง รักษาเกียรติยศ ศักดิ์ศรีฐานะของผู้บริหาร สถานศึกษาตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู หมายถึง ความรู้สึกตามความเข้าใจและการรู้เห็นในการประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ทำหน้าที่หลักในการส่งเสริมรวมทั้งรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ตามข้อกำหนดของข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพฉบับที่ 5 พ.ศ. 2548 โดยวัดจากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การต้องมีวินัยในตนเอง การพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพ ปฏิบัติตนที่ดีงาม สุภาพเรียบร้อย รักษาชื่อเสียงไม่ประพฤดิเสื่อมเสีย อุทิศเวลาให้กับทางราชการ ไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร และมีวิสัยทัศน์ กว้างไกล หมั่นศึกษาหาความรู้ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ แล้วเผยแพร่ความรู้ที่มีผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างไม่ปิดบัง ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ให้เกียรติผู้อื่น ไม่นำผลงานคนอื่นมาแอบอ้างเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาและให้เกียรติศาสนาอื่น ประพฤติตนให้ชุมชน และสังคมเลื่อมใส

2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตนที่เกี่ยวกับการมีความรัก ความศรัทธา ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเที่ยงธรรม มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ และเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรสม่ำเสมอ

3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตนเกี่ยวกับ การมีความรัก ความเมตตา การเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ การนิเทศติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของครู การส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณภาพ สมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง การรับฟังความคิดเห็นการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ร่วมงานมีความเป็นประชาธิปไตย การมีความมั่นคงทางอารมณ์รู้จักยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานอย่างจริงใจ พร้อมทั้งคอยส่งเสริมบุคลากรให้มีมาตรฐานวิชาชีพที่เหมาะสม การยอมรับความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้ร่วมงาน การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ การให้ความเป็นธรรมในการทำงานด้วยความจริงใจ และเสมอภาค โดยไม่เรียกร้อง หรือรับผลประโยชน์จากผู้ได้บังคับบัญชา การใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตนเกี่ยวกับ การช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนครูซึ่งกันและกันอย่างเต็มใจ เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานแสดงออกได้ตามความเหมาะสม โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม เป็นผู้เริ่มจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือเพื่อนครูเมื่อประสบปัญหา การให้บริการทางด้านวิชาการและสถานที่แก่ชุมชน คอยตักเตือนเพื่อนครูเมื่อกระทำผิดเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน และครองงาน สร้างความรักความสามัคคีด้วยความจริงใจ และไม่ประจาน เยาะเย้ย ถากถางเพื่อนครูในทางลบ

5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะกับสภาพของสถานศึกษา จัดภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกสถานศึกษาให้เหมาะสม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำส่วนท้องถิ่น และผู้นำทางศาสนาในชุมชน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู หมายถึง สภาพความคิดเห็น จากการประเมินความรู้สึกความพอใจของครูที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการทำงาน ในโรงเรียนว่ามีความสุข มีความศรัทธาในอาชีพต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่พึงมีตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงาน โดยอาศัยประสบการณ์เดิมผสมผสานกับข้อมูลใหม่ของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยวัดจากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน

1. ด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่ครูมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสถานะ หรือตำแหน่งในอาชีพครูไปในทางที่ดีขึ้น ก้าวหน้าขึ้นจากตำแหน่งเดิมที่มีอยู่ในโรงเรียน จนทำให้มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน การได้รับการสนับสนุนในการศึกษาต่อการเข้ารับการอบรม การศึกษาคุณงานให้มีความชำนาญในด้านวิชาการจนเป็นที่ยอมรับของสังคม การได้รับการพิจารณาความดีความชอบต่อการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม และมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นอย่างเสมอภาค

2. ด้านนโยบายและการบริหารงาน หมายถึง การที่ครูมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการมีนโยบายการอบรม สัมมนาเพื่อให้ครูมีการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้พัฒนาขึ้น การจัดระบบงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ล่วงหน้าของสถานศึกษา การมอบหมายงานมีความชัดเจนตรงตามความสามารถของครูในสถานศึกษาที่จะปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องและเต็มใจ การจัดสวัสดิการในการปฏิบัติงานให้กับครูในโรงเรียนอย่างเหมาะสมและเสมอภาค

3. ด้านความศรัทธาต่อผู้บริหารและผู้ร่วมงาน หมายถึง การที่ครูมีความพึงพอใจเกี่ยวกับได้รับความเชื่อถือ การไว้วางใจจากครู และร่วมงานในโรงเรียน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมอย่างเป็นระบบสร้างความสามัคคีความเป็นกันเองของผู้ร่วมงานการยอมรับต่อการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ร่วมงานในโรงเรียน

4. ด้านความสำเร็จในการทำงาน หมายถึง การที่ครูมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการทำงานเสร็จสิ้นตามที่ได้รับมอบหมาย แล้วเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจว่าได้ทำงานสำเร็จ การได้รับคำแนะนำหรือคำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน การมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น สามารถนำความคิดเห็นมาช่วยแก้ปัญหาในการทำงาน ซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนอย่างมีความสุขทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

5. ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่ครุมีความพึงพอใจเกี่ยวกับ การที่ได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ ในชีวิตและทรัพย์สินในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่ตามเวลาทำให้เกิดความปลอดภัย โดยมีหน่วยรักษาความปลอดภัย ในโรงเรียน การมีความมั่นคง ในตำแหน่งงานที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความสุขและมีความเชื่อมั่นในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายในงานนั้น ๆ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัยขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาของรัฐ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ครู หมายถึง ข้าราชการซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา ที่ต่ำกว่าปริญญาของรัฐ โดยได้รับการบรรจุแต่งตั้งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เป็นศูนย์กลางของการบริหารงานการศึกษาและจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาให้ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด และเป็นแบบอย่างที่ดีกับครุ รวมทั้งผู้ร่วมงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2. ผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางทำให้การปฏิบัติงานของครุมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้นสร้างความศรัทธา ความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารสถานศึกษา มีผลต่อการส่งเสริมปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1